

Градска библиотека „Владислав Петковић Дис”

Синђелићева бр. 24, 32000 Чачак, тел/факс: 032-340-960; 323-608
www.cacak-dis.rs e-mail: biblioteka@cacak-dis.rs

ПРОГРАМ РАДА ГРАДСКЕ БИБЛИОТЕКЕ „ВЛАДИСЛАВ ПЕТКОВИЋ ДИС” ЗА 2021. ГОДИНУ

Чачак, децембар 2020.

На основу члана 44. став 1. алинеја 8. Статута Градске библиотеке “Владислав Петковић Дис”, Управни одбор према својој утврђеној надлежности, на седници одржаној дана 30. децембра 2020. године, доноси

**ПРОГРАМ РАДА
ГРАДСКЕ БИБЛИОТЕКЕ „ВЛАДИСЛАВ ПЕТКОВИЋ ДИС”
ЗА 2021. ГОДИНУ**

УВОД

Градска библиотека „Владислав Петковић Дис” (у даљем тексту: Библиотека) матична је библиотека за Моравички округ и у делокруг њених стручних надлежности улазе библиотеке на територији Града Чачка и општина Горњи Милановац, Лучани и Ивањица.

Библиотечку мрежу Моравичког округа чини 65 регистрованих библиотека:

- четири општинске (матична у Чачку и три општинске: Горњи Милановац, Лучани и Ивањица) са осам огранака на сеоском подручју, при чачанској и горњомилановачкој библиотеци,
- 49 школских библиотека: 38 основношколских и 11 средњошколских,
- три специјалне,
- једна општег типа у установи (при Дому ученика средњих школа).

Библиотека у Чачку је градска установа културе, јавна библиотека која у складу са Законом о култури, Законом о библиотечко-информационој делатности, Законом о старој и реткој библиотечкој грађи, Уредби Владе Републике Србије о матичности, Статуту установе, Правилнику о организацији манифестације „Дисово пролеће”, и другим важећим уредбама, непосредно обавља послове који припадају библиотечко-информационој делатности, заштити културног наслеђа, старе и ретке књиге, завичајној баштини и савременом стваралаштву на територији Града Чачка.

Пословање установе од пролећа 2019. године значајно се изменило и унапредило, усељењем и отварањем новог објекта Библиотеке у Синђелићевој улици, бр. 24. У току 2020. године установа је планирала веома амбициозан програм рада у новом простору, који је и успешно започет у првом кварталу 2020. године. Међутим, због познатих околности у вези избијања пандемије корона вируса, проглашења ванредног стања у Републици Србији средином марта месеца, као и доношења епидемиолошких мера које су значајно редуковале рад установа културе

због потреба заштите здравља и безбедности запослених и корисника, један део програмских активности морао је бити одложен или у потпуности отказан, као и сегменти рада који припадају области функционисања установе.

Програм рада Библиотеке за 2021. годину осмишљен је са намером да се један део нереализованих активности из 2020. године реализује у наредној, као и да се настави са даљим развојем пословања Библиотеке по свим основама њеног рада, укључујући на првом месту примарну библиотечко-информациону делатност. То подразумева да ће и један део активности које припадају области функционисања установе (набавка опреме и машина, инвестициона улагања) која због пандемије и ребаланса буџета у 2020. години нису урађена, бити укључена у програм рада за наредну годину. За 2021. годину померено је и формирање Легата Бранка В. Радичевића у Библиотеци, јер због пандемије није било могуће организовати потписивање уговора о поклону са наследницима књижевника и пренос легата у Чачак. Програм рада заснован је на предвиђањима да ће у 2021. години доћи до нормализације епидемиолошког стања у Републици Србији, чиме би се пружила основа за редован рад и функционисање Библиотеке.

У складу са законом Библиотека ће у 2021. години наставити свој редован рад на заштити и промоцији културног наслеђа и завичајне баштине, савременом културном стваралаштву, неговању књижевног српског језика и промоцији књиге и читања код грађана свих узраста, са додатним фокусом на децу и младе.

Организациона структура Библиотеке у 2021. години

I СЕКТОР КОРИСНИЧКИХ УСЛУГА

1. Одељење за децу и младе
2. Одељење за одрасле
3. Одељење стручне литературе и референсне збирке
4. Одељење периодике
5. Одељење стране књиге (*формирано у 2020. години*)
- Легат Наташе и Мишела Бертеа (*у формирању*)

II СЕКТОР ЗАШТИТЕ И ПРОМОЦИЈЕ КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА

6. Одељење за завичајну збирку и легате
- Легат Миливоја и Божидарке Филиповић

- Легат Јована Давидовића
- Легат Сенише Пауновића
- Легат Бранка В. Радичевића (*у формирању*)
- 7. Одељење за дигитализацију и нове технологије
- 8. Одељење за културно–образовну и издавачку делатност

III СЕКТОР РАЗВОЈА БИБЛИОТЕЧКО – ИНФОРМАЦИОНЕ ДЕЛАТНОСТИ

- 9. Одељење набавке и обраде књига
- 10. Одељење за матичне послове
- 11. Огранци Библиотеке – Заблаће, Мрчајевци, Прељина, Пријевор

IV СЕКТОР АДМИНИСТРАТИВНИХ И ПОСЛОВА ПОДРШКЕ

- 11. Књиговезница
- 12. Служба за административне и послове подршке

ЗАПОСЛЕНИ И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ

Библиотека ће обезбедити полагање стручног испита из библиотечко-информационе делатности за троје радника који су стекли услове за то. Полагање стручних испита одржава се у Народној библиотеци Србије.

У току 2021. године Библиотека ће организовати или подржати реализацију семинара, конференција и радионица за своје раднике, као и одлазак на стручне скупове који буду одржани у земљи. Стручно усавршавање запослених планира се у складу са законом и важећим подзаконским актом о сталном стручном усавршавању, Законом о библиотечко-информационој делатности и Правилником о сталном стручном усавршавању у библиотечко-информационој делатности (“Службени гласник РС” бр. 18/13). У плану је реализација три семинара и пет групних обука за библиотекарe Моравичког округа, које ће припремити Одељење за матичне послове у оквиру свог годишњег програма рада, док је за реализацију поднет пројекат Министарству културе и информисања. Библиотека планира и одржавање националног саветовања библиотекара Србије у новембру 2021. године, што је пракса која је започета од 2019. године.

Установа ће у 2021. наставити са ангажовањем на одређено радно време до максимално троје запослених због повећаног обима посла у областима примарне делатности, реализације програма и одржавања зграда и просторија Библиотеке у граду и селу.

ОБЈЕКТИ И ПРОСТОР

У 2021. години планирана улагања у објекте и простор који користи установа укључује:

- Набавку специјализованог библиотечког инвентара: наменске полице за смештај периодике (Одељење периодике) и књиге (Одељење стране књиге),
- Опремање амфитеатра у унутрашњем дворишту са клупама за седење,
- Опремање радног простора за домара (набавка радног понка и столице),
- Постављање врата на 1. спрату код Одељења за децу и младе у циљу смањења буке у Читаоници,
- Постављање фиксираних мердевина за излазак на кров Библиотеке у циљу одржавања и чишћења,
- Осигурање објекта у Синђелићевој улици.

За наредну годину планирана улагања у простор огранака Библиотеке на селу укључују:

- Завршетак опремања новог огранка у Пријевору са намештајем и уређење простора са мокрим чвором,
- Замену спољне столарије огранка у Прељини,
- Брендирање огранака у Мрчајевцима и Прељини,
- Постављање нове информационе табле на улазу у огранак у Заблаћу,
- Осигурање објеката на селу.

УНАПРЕЂЕЊЕ БИБЛИОТЕЧКО-ИНФОРМАЦИОНИХ УСЛУГА

У плану за 2021. годину је обезбеђивање рачунара за претрагу електронског каталога књига и Дигиталне библиотеке Чачка од стране корисника Библиотеке у централној згради, као и набавка рачунара за простор огранака у Прељини и Пријевору. У сва четири огранка Библиотеке на селу планира се даљи рад на обезбеђивању аутоматизоване позајмице књига и вођења корисничке базе у COBISS систему. Планира се и унапређење електронског каталога на нивоу целе Библиотеке са увођењем услуге онлајн резервације жељених публикација.

У наредној години радиће се интензивно на обради, инвентарисању, каталогизацији и смештају фонда новоформираног Одељења стране књиге, како би се омогућило коришћење овог веома вредног фонда Библиотеке од више хиљада књига и часописа. У оквиру овог сегмента рада Библиотеке биће појачана и сарадња са културним центрима страних земаља у Србији, која је

започета претходних година (Аустријски културни форум, Италијански институт за културу, Гете институт и други).

Наставиће се рад на заштити старе и ретке књиге на подручју Моравичког округа, кроз физичку, инвентарску и каталожку обраду, као и кроз дигитализацију, у циљу заштите, промоције и веће доступности културног наслеђа до крајњих корисника. У оквиру овог сегмента рада обрадиће се некњижни део фонда (рукописи, фотографије, дописнице...) из легата Сине Пауновића, у оквиру Одељења завичајне збирке и легата.

У току 2021. године наставља се регистрација нових библиотека у Моравичком округу, у складу са законом. Одељење за матичне послове спроводиће делатност стручног надзора и помоћи библиотекама Моравичког округа и организоваће потребне обуке за колеге.

За наредну годину Библиотека планира увођење нове услуге у форми радионица за основну информатичку обуку корисника трећег доба (65+), коју ће у потпуности да реализују запослени установе. У 2021. години наставља се и рад Подружнице Библиотекарског друштва Србије за Моравички округ.

ОПРЕМА И МАШИНЕ

Улагање у опрему у 2021. години планира се у следећем обиму:

- Набавка рачунара за кориснике у централној згради и оградима у Прељини и Пријевору,
- Набавка електричног клавира за реализацију програма у Библиотеци,
- Набавка термалног штампача за израду налепница за књиге и бар код читача.

КОРИСНИЦИ БИБЛИОТЕКЕ

Услед избијања пандемије корона вируса у 2020. години планирани број активних корисника Библиотеке није могао да се реализује због периода затварања установе за рад са корисницима. Због тога установе за 2021. годину планира број активних чланова Библиотеке од 6.500, што је на нивоу плана за 2020. Наставиће се стално унапређење услова коришћења простора, фондова и услуга Библиотеке за кориснике на територији Града Чачка, у складу са очекивањима суграђана, њиховим жељама и достигнутим стандардима рада јавних библиотека.

Библиотека ће настојати да под истим условима, без ограда према образовном, старосном, етничком или верском опредељењу, пружа услуге свим корисницима, у складу са Статутом установе и према *Правима и обавезама корисника Библиотеке* (<https://cacak-dis.rs/za-korisnike/postani-clan-biblioteke/>).

НАБАВКА И РАСХОД БИБЛИОТЕЧКО-ИНФОРМАЦИОНЕ ГРАЂЕ И ИЗВОРА

Библиотека ће наставити да квантитативно и квалитативно проширује набавку библиотечке грађе и извора. Установа ће на тржишту купити књига, часописа и новина у вредности од 1,5 милиона динара. Очекује се да се настави позитиван тренд повећаног броја књига које се поклањају Библиотеци од уселења у нову зградз. Иако се још не зна обим програма откупа књига за јавне библиотеке Министарства културе и информисања у 2021. години, план је да ће Библиотека кроз овај програм Министарства добити нових књига у вредности од најмање милион динара. За 2021. годину предвиђени обим набавке књига износи 6.000 физичких јединица.

У наредној години предвиђа се пренос Легата Бранка В. Радичевића у просторије Библиотеке, чиме ће се библиотечка целина немерљиве вредности и културно наслеђе читавог српског народа преселити и сместити на трајно чување у нашем граду. Планирано је и да пренос Легата Бранка В. Радичевића буде почетак и формирања Музеја поезије при Библиотеци, првог таквог музеја у региону.

У 2021. години потписаће се уговор о преузимању од наследника личног фонда покојног научника Драгана Кувекаловића, након чега ће се ова обимна и вредна грађа стручно обрадити.

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ У 2021. ГОДИНИ

У 2021. години планира се објављивање осам издања, чиме се наставља утемељење чачанске Библиотеке као једне од најактивнијих установа културе на пољу стручне издавачке делатности, односно објављивања издања из области савременог књижевног и уметничког стваралаштва. Планирана издања у 2021. су:

- књига добитника Дисове награде (едиција Књига госта, бр. 46),
- каталог изложбе добитника Дисове награде (едиција Каталози изложби),
- књига добитника награде Млади Дис (едиција Токови, бр. 40),
- аотирана библиографија поводом пола века издавачке делатности Библиотеке (едиција Завичајна библиографија, бр. 21),
- аналитичка библиографија првих 25 бројева часописа Глас библиотеке (едиција Завичајна библиографија, бр. 22),
- часопис Глас библиотеке, број 27,
- часопис Дисово пролеће, бр. 52,
- монографија сликарке Милене Чубраковић (Бресница, 1924 – Рим, 2004).

ПРОГРАМИ И КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНЕ АКТИВНОСТИ У 2021. ГОДИНИ

Током 2021. године Библиотека ће настојати да реализује богат програм, испуњен културно-просветним активностима за појединце и групе различитих интересовања, образовања и узраста. Поред већ добро познатих простора у којима се реализују програми установе, у 2021. години планира се активирање унутрашњег дворишта са амфитеатром зграде Библиотеке у Синђелићевој улици, јер је пандемија корона вируса онемогућила ове активности у 2020. години. Реализација свих активности у великој мери зависиће и од смиривања актуелне епидемиолошке ситуације изазване пандемијом. План активности Библиотеке у том смислу за наредну годину предвиђа нормализацију пословања у програмском делу рада установе и стварање основа за редовно одржавање традиционалних и нових програма, манифестација, радионица и других садржаја за суграђане.

Библиотека ће у 2021. настојати да одржи своје редовне и добро познате манифестације, као што су 58. Дисово пролеће, 22. Штампана реч, Лето у библиотеци - летњи програм креативних радионица за децу и младе, итд. Календар за ове манифестације ће у случају неповољних епидемиолошких околности бити прилагодљив и флексибилан.

Библиотека ће у складу са сталним унапређењем својих активности на пољу програмског рада у 2021. години организовати и онлајн садржаје, као што су онлајн радионица креативног писања и серија подкаст садржаја за младе. У плану је и формирање Читалачког клуба.

Пажња ће бити посвећена великим и важним јубилејима за књижевност у 2021. години, као што су 700 година од смрти Дантеа Алигијерија (у плану је програм сарадње са Италијанским институтом за културу у Београду), 200 година од рођења Фјодора Достојевског, 180 година од рођења Лазе Костића.

Сарадња са страним културним центрима у Србији биће интензивирана од наредне године, делом и због формирања Одељења стране књиге у Библиотеци, које ће током 2021. године бити свечано отворено. У плану су програми са Италијанским институтом за културу (програм о Дантеу Алигијерију), Аустријским културним форумом у Београду (кратки филмови) и Америчком амбасадом (изложба о раду Америчке мисије у Чачку 1919-1921).

Традиционално, Библиотека обраћа пажњу током сваке године на низ датума који су значајни за установу, културу, едукацију и савремено стваралаштво. И у 2021. биће обележени 21. фебруар – Међународни дан матерњег језика, 10. март – Дан Библиотеке, 2. април – Међународни дан дечје књиге, 24. април – Светски дан књиге и ауторских права, 12. август – Међународни дан младих, 8. септембар – Међународни дан писмености, 27. октобар – Светски дан аудио-визуелне

културне баштине, 20. новембар – Међународни дан деце, 14. децембар – Дан библиотекара Србије, 18. децембар – Дан Града.

58. ДИСОВО ПРОЛЕЋЕ

Библиотека ће са Одбором Дисовог пролећа реализовати Дисово пролеће, најпознатију културну манифестацију установе, која је истовремено и манифестација од великог значаја за Град Чачак. Прво Дисово пролеће организовано је 1964. године и до данас је постало културни симбол Чачка, због чега се наш град често назива и престоницом поезије. У 2021. години 58. пут биће организоване Дисово свечаности у Чачку, Заблаћу и Београду.

Пре реализације програмских активности биће формиран нови Одбор манифестације за мандат од две године, као и жирији за све награде које се додељују у оквиру Дисовог пролећа. У плану је да реализација манифестације започне крајем фебруара 2021. године, када ће се расписати конкурси за награде Млади Дис, за есеј о Дису и његовом стваралаштву, као и за литерарне радове ученика основних и средњих школа Моравичког округа. Планирано је да се завршна свечаност манифестације и доделе Дисове и других награда лауреатима 58. Дисових свечаности одржи у Чачку крајем маја 2021. године.

Овогодишња манифестација програмски ће садржати следеће активности:

- расписивање конкурса за награду „Млади Дис”, конкурса за есеј о Дису, конкурса за ученичке литерарне радове,
- проглашење лауреата Дисове награде (прва половина марта 2020),
- отварање 58. Дисовог пролећа,
- априлске активности Дисовог пролећа за децу и младе, промоција младих песника,
- програм читања поезије,
- поетско-музички програми, програм доделе награда за ученичке радове у Заблаћу, изложба лауреата Дисове награде, додела награда за есеј и награде Млади Дис, уручење Дисове награде на завршној свечаности.

Издавачка делатност 58. Дисовог пролећа укључује објављивање следећих издања:

- књига добитника Дисове награде (едиција Књига госта, бр. 46),
- каталог изложбе добитника Дисове награде (едиција Каталози изложби),
- књига добитника награде Млади Дис (едиција Токови, бр. 40),
- часопис Дисово пролеће, бр. 52.

ПЛАНИРАНИ ПРОЈЕКТИ ЗА 2021. ГОДИНУ

У 2021. години Библиотека планира реализацију следећих пројеката у циљу унапређења функционисања установе, заштите културног наслеђа, односно даљег унапређења програмске активности и издавачке делатности установе:

- пројекат за 58. Дисово пролеће,
- пројекат из области заштите старе и ретке књиге, у циљу даље промоције легата установе,
- пројекат из области библиотечко-информационе делатности,
- пројекат за функционисање рада Одељења за матичне послове Библиотеке,
- наставак пројекта „Временска линија: 1991-2015”, у сарадњи са компанијом ЕБАРТ и новинском кућом НИИ – дигитализација медијских садржаја и промоција временске линије у вези чачанске грађе,
- пројекат из области дигитализације библиотечке грађе и очувања културног наслеђа у дигиталном облику.

ПРИЛОГ:

- Структура планираних средстава за финансирање расхода и издатака у 2021. години
- Финансирање установе из средстава буџета Града Чачка у 2021. години са освртом на 2020. годину

Председник
Управног одбора

Марјана Петронијевић